

BEZPEČNOSTNÍ LIST

v souladu s Nařízením (ES) č.1907/2006 - REACH a č. 1272/2008 - CLP

Datum vydání: duben 1994

Datum 6. revize: Leden 2015

ODDÍL 1	Identifikace látky/směsi a společnosti /podniku	
1.1	Identifikátor výrobku	Polyaluminiumchlorid PAX-XL60
	Další názvy nebo označení výrobku:	Polyaluminiumhydroxichlorid, $Al_n(OH)_mCl_{n-m}$
1.2	Příslušná určená použití látky nebo směsi a nedoporučená použití	
	Flokulant. Úprava pitných a průmyslových vod, čištění odpadních vod. Papírenský průmysl. Rekultivace jezer.	
1.3	Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu	
	Distributor:	Kemwater ProChemie s.r.o., úpravna vody Bradlec č.253 293 06 Kosmonosy , tel. +420 326 724 034
	Adresa elektronické pošty a tel.osoby odpovědné za bezpečnostní list:	petr.pesava@kemira.com +420 321 741 275 +420 606 650 042
1.4	Telefonní číslo pro naléhavé situace	Toxikologické informační středisko (TIS) Na Bojišti 1, 128 21 Praha 2 Tel. 224919293, 224915402 (nepřetržitá telefonická informační služba)

ODDÍL 2	Identifikace nebezpečnosti	
2.1	Klasifikace látky nebo směsi (podle registračních údajů výrobce - KEMIRA)	
	Klasifikace směsi (podle registračních údajů výrobce - KEMIRA)	
	<u>Klasifikace podle nařízení (ES) č.1272/2008, 790/2009 – CLP.</u>	
	Eye Dam.1; H318 Metal.Corr.1;H290	
	<u>Klasifikace podle směrnice Rady 67/548/EHS – (DSD)</u>	
	Xi; R41	
	<u>Nejzávažnější nepříznivé fyzikálně-chemické účinky a účinky na lidské zdraví a životní prostředí:</u>	
	Může způsobit vážné poškození očí a mírné podráždění kůže	

2.2	Prvky označení (podle nařízení (ES) č.1272/2008, 790/2009 – CLP)				
identifikátor produktu	Polyaluminiumchlorid PAX-XL60 ES 215-477-2				
výstražný symbol nebezpečnosti					
signální slovo	Nebezpečí				
standardní věty o nebezpečnosti (H-, EUH- věty)	H318 H290	Způsobuje vážné poškození očí Může být korozivní pro kovy			
pokyny pro bezpečné zacházení (P-věty)	P280 P305+P351+P338 P302+P352	Používejte ochranné rukavice/ochranný oděv/ochranné brýle/obličejový štít. PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyměňte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. PŘI STYKU S KÚŽÍ: Omyjte velkým množstvím vody a mýdla			
Kemwater ProChemie s.r.o., úpravna vody Bradlec č.253 293 06 Kosmonosy , tel. +420 326 724 034					

2.2	Prvky označení (podle směrnice Rady 67/548/EHS – DSD) – možno použít do 1.6.2015				
identifikátor produktu	Polyaluminiumchlorid PAX-XL60 ES 215-477-2				
grafický symbol nebezpečnosti	 dráždivý				
R-věty	R41	Nebezpečí vážného poškození očí			
S-věty	S37/39 S26 S28	Používejte vhodné ochranné rukavice a ochranné brýle nebo obličejový štít. Při zasažení očí okamžitě důkladně vypláchněte vodou a vyhledejte lékařskou pomoc. Při styku s kůží okamžitě omyjte velkým množstvím vody			
Kemwater ProChemie s.r.o., úpravna vody Bradlec č.253 293 06 Kosmonosy , tel. +420 326 724 034					
2.3	Další nebezpečnost				
	Při naředění podléhá produkt hydrolyze, rozpustnost hliníku je závislá na pH, v důsledku hydrolyzy klesá pH.				

Úplné znění R, H vět – oddíl 16

ODDÍL 3	Složení / informace o složkách				
3.1	Látky				
Název složky	Registrační číslo	Indexové číslo	Číslo CAS	Číslo ES	Obsah Al₂O₃ % v roztoku
Polyaluminiumchlorid	01-2119531563-43	Není přiděleno	1327-41-9	215-477-2	< 20

ODDÍL 4	Pokyny pro první pomoc
4.1	Popis první pomoci

	Postiženou osobu, vyvést ze zamořeného prostoru, uvést ji do stavu klidu, usnadnit ji dýchání uvolněním oděvu, sledovat a v případě potřeby udržovat její životní funkce. Pokud se projevují příznaky akutního poškození zdraví (ztížené dýchání, neustávající kašel, bolesti na hrudi, nevolnost, zhoršené smyslové vnímání, mdloba apod.) přivolat lékaře nebo dopravit poškozenou osobu k lékaři.
	Při styku s kůží: Opatrně odstranit (opláchnout) zbytky výrobku z nechráněné kůže a zasažené místo důkladně omýt mýdlem a velkým množstvím tekoucí vody.
	Při zasažení očí: Vymout případné oční kontaktní čočky a co nejdříve začít promývat zasažené oko vodou. V případě potřeby rozevřít násilím křečovitě stažená víčka. Vyvarovat se znečištění nezasaženého oka znečištěnou promývací kapalinou. Promývat alespoň 10 minut. Neprovádět neutralizaci! Vyhledat lékařskou pomoc.
	Při expozici vdechováním: Dopravit postiženého na čerstvý vzduch, vlažnou vodou vypláchnout oči, ústa i nosní dutinu.
	Při požití: Postiženou osobu zklidnit, ústa vypláchnout čistou vodou. Podat vypít sklenici (cca 0,4 dl) studené vody. Nevyvolávat zvracení. Pokud postižená osoba zvrací spontánně, kontrolovat, aby nedocházelo ke vdechování zvratků. Nepodávat aktivní uhlí, ani žádné neutralizační činidlo. Přivolat lékaře nebo dopravit postiženou osobu k lékaři.
4.2	Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky
	Nejsou známy
4.3	Pokyny týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření
	Na pracovišti tekoucí voda a mýdlo. Specifická antidota – nejsou známa. V případě zasažení očí vyhledat lékařskou pomoc.

ODDÍL 5	Opatření pro hašení požáru
5.1	Hasiva
	Vhodná hasiva: Produkt je nehořlavý. Hasit nejlépe práškovým, příp. sněhovým hasicím přístrojem.
	Nevhodná hasiva: Neuvedena
5.2	Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi
	Při působení silných oxidačních činidel a zvýšené teplotě (nad 200 °C), se může uvolňovat chlor
5.3	Pokyny pro hasiče
	Dýchací přístroj

ODDÍL 6	Opatření v případě náhodného úniku
6.1	Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy
	Vzdálit osoby neúčastníci se odstranění důsledků havárie z jejího dosahu. Odstraněním zdrojů vznícení zamezit vzniku požáru. Uzavřené prostory větrat. Při odstraňování důsledků havárie používat předepsané osobní ochranné pomůcky. Při pracích na zneškodňování havárie používat izolační dýchací přístroj v kombinaci s úplným protichemickým oblekem. Zákaz kouření a zacházení s otevřeným ohněm.
6.2	Opatření na ochranu životního prostředí
	Zabránit průniku látky do půdy, odpadních systému, povrchových a podzemních vod.
6.3	Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění
	Nechat nasáknout do inertních sorpčních prostředků. Možno neutralizovat vápnem. Zasažený prostor

	opláchnout důkladně vodou. Malý únik zředte alespoň silně vodou.
6.4	Odkaz na jiné oddíly
	Viz. oddíl 13

ODDÍL 7	Zacházení a skladování
Zpráva o chemické bezpečnosti nebyla distributorem zpracována.	
7.1	Opatření pro bezpečné zacházení
	<p>Při práci dodržovat základní požadavky bezpečné práce. Používat doporučené osobní ochranné prostředky. Zamezit styku s očima.</p> <p>Při manipulaci se zakazuje jíst, pít a kouřit, pracovat se žhavými materiály a otevřeným ohněm. Zařízení musí být vybavené hasicími prostředky v uzavřených prostorách je třeba zajistit větrání, buď přirozeným způsobem nebo nuceným větráním.</p> <p>Zařízení, kde se s látkou pracuje musí být těsné, vybavené havarijním prostorem pro případ úniku (havarijní vany, záchytné jímky) a zabránění úniku do životního prostředí.</p> <p>Pracoviště musí být udržováno v čistotě a únikové cesty musí zůstat volné.</p> <p>Při rozlití hrozí nebezpečí uklouznutí !</p>
7.2	Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí
	Skladovat v původních obalech na suchém a chladném místě při teplotě nad 0 °C. Obaly skladujte odděleně od potravin. Neskladujte společně s oxidačními činidly.
7.3	Specifické konečné použití
	Viz. bod 1.2. , Další použití - neuvedeno

ODDÍL 8	Omezování expozice / osobní ochranné prostředky
8.1	Kontrolní parametry
	Látka – polyaluminiumchlorid - není uvedena v nařízení vlády č.361/2007Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci a hygienické limity látek v ovzduší pracovišť a způsoby jejich měření a hodnocení.
8.2	Omezování expozice
	Individuální ochranná opatření vč. ochranných prostředků
	<p>Technická opatření: Pracoviště vybavit místním odsáváním a zdrojem tekoucí vody pro potřeby výplachu očí, umytí rukou nebo kontaminovaných částí kůže.</p> <p>Pevně uzavřené zařízení a obaly, přirozené a nucené větrání. Zabránit vniknutí přípravku do očí, úst, nadýchání, potřísnění kůže. Při práci nejíst, nepít, nekouřit. Zabránit styku látky s potravinami a nápoji, po práci umýt ruce mýdlem a vodou. Oděv kontaminovaný přípravkem ihned svlékněte.</p>
	Ochrana dýchacích cest: Při normální manipulaci není třeba.
	Ochrana rukou: Používat pryžové (PE) rukavice
	Ochrana očí: Ochranné brýle nebo obličejový štít
	Ochrana kůže: Pracovní oděv
	Omezování expozice životního prostředí
	Zajistěte prostory proti únikům do vodních toků, půdy a kanalizace.

ODDÍL 9	Fyzikální a chemické vlastnosti	
9.1	Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech	
	Vzhled (skupenství) (při 20 °C):	Nažloutlá čirá kapalina
	Zápach nebo vůně:	Bez zápachu
	Hodnota pH (při 20 °C):	cca 1,5 ± 0,5
	Bod tání / tuhnutí:	Cca - 20 °C
	Bod varu/rozmezí bodu varu:	Cca 103 °C
	Bod vzplanutí:	Nehořlavé
	Rychlost odpařování:	Nestanovena
	Hořlavost:	Nehořlavé
	Meze výbušnosti – dolní:	Nerelevantní
	– horní:	Nerelevantní
	Tlak par (při 20 °C):	Neuvedeno
	Hustota par:	Neuvedena
	Oxidační vlastnosti:	Ne
	Relativní hustota (při 20 °C):	1,31 ± 0,02 g/cm ³
	Rozpustnost (při 20 °C) – ve vodě:	Neomezená, roztok
	- v nepolárních rozpouštědlech:	Ne
	Rozdělovací koeficient: n-oktanol/voda:	Neuvedeno
	Teplota samovznícení:	Nerelevantní
	Teplota rozkladu:	Nad 200 °C
	Viskozita:	Cca 4 mPa.s
	Výbušné vlastnosti:	Ne
9.2	Další informace	
	Rozpustnost v tucích:	Ne
	Vodivost:	Nestanovena

ODDÍL 10	Stálost a reaktivita	
10.1	Reaktivita	
	Za normálních podmínek je výrobek stabilní.	
10.2	Chemická stabilita	
	Za obvyklých podmínek je výrobek stabilní.	
10.3	Možnost nebezpečných reakcí	
	Silná oxidační činidla, alkálie	
10.4	Podmínky, kterým je třeba zabránit	

	Vysoká teplota
10.5	Neslučitelné materiály
	Nelegované oceli, galvanizované povrchy
10.6	Nebezpečné produkty rozkladu
	Možný vývin chloru při vyšších teplotách či smíchání s oxidačními činidly

ODDÍL 11	Toxikologické informace
---------------------	--------------------------------

11.1	Informace o toxikologických účincích
Akutní toxicita	Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro tuto klasifikaci splněna
Žíravost/dráždivost pro kůži	Dráždí kůži
Vážné poškození/podráždění očí	Způsobuje vážné poškození očí
Senzibilizace dýchacích cest/kůže	Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro tuto klasifikaci splněna
Mutagenita v zárodečných buňkách	Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro tuto klasifikaci splněna
Karcinogenita	Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro tuto klasifikaci splněna
Toxicita pro reprodukci	Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro tuto klasifikaci splněna
Toxicita pro specifické cílové orgány jednorázová	Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro tuto klasifikaci splněna
Toxicita pro specifické cílové orgány opakovaná	Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro tuto klasifikaci splněna
Nebezpečnost při vdechnutí	Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro tuto klasifikaci splněna
LD50, orálně, krysa : > 2000 mg/kg	
<u>Pravděpodobné cesty expozice a příznaky odpovídající fyzikálním, chemickým a toxikologickým vlastnostem:</u>	
Orální toxicita (požití/polknutí): Při požití může dojít k podráždění zažívacího traktu. Způsobuje nevolnost, nucení na zvracení.	
Inhalační toxicita (vdechnutí): Produkt (roztok) není prakt. nebezpečný	
Dermální toxicita (kůže): Produkt způsobuje podráždění (zarudnutí) kůže	
Kontakt s očima: Může způsobit vážné podráždění očí	
Okamžité, opožděné a chronické účinky krátkodobé a dlouhodobé expozice: Neuvedeny	

ODDÍL 12	Ekologické informace
---------------------	-----------------------------

12.1	Toxicita
	Malá – viz bod 12.6. Při koncentracích obvyklých v přírodě a přibližně neutrálním pH nemají sole hliníku škodlivý vliv na ryby.

	EC50, Daphnia magna, 48 hod (mg.dm-3): > 136
12.2	Perzistence a rozložitelnost
	Anorganická látka. Produkt hydrolyzuje.
12.3	Bioakumulační potenciál
	Není očekáván.
12.4	Mobilita v půdě
	Nestanovena, produkt je velmi rozpustný ve vodě
12.5	Výsledky posouzení PBT a vPvB
	Nejsou k dispozici. Látka není identifikována jako PBT nebo vPvB
12.6	Jiné nepříznivé účinky
	Produkt je anorganická látka používaná pro čištění a úpravu vod. Ve vodě (v rozmezí pH 5 – 7) hydrolyzuje za tvorby hydroxidů hliníku. Vzhledem k vysoké bazicitě je alkalita vody jen minimálně ovlivňována. (WGK): 1, slabě ohrožující vodu

ODDÍL 13	Pokyny pro odstraňování	
13.1	Metody nakládání s odpady	
	Kód a název druhu odpadu:	06 03 14 – „ anorganické sole a roztoky neobsahující těžké kovy“ 15 01 10* - obaly obsahující zbytky nebezpečných látek
	Doporučený způsob odstranění látky/přípravku:	Rozlity produkt nechat vsáknout do inertního absorpčního materiálu a předat oprávněné osobě k odstranění. Nesmí být zneškodňován s komunálním nebo ostatním odpadem. Nesplachujte do kanalizace
	Doporučený způsob odstranění výrobkem znečištěného obalu:	Vyprázdněné obaly předat oprávněné osobě.

ODDÍL 14	Informace pro přepravu	
---------------------------	-------------------------------	--

Pozemní přeprava (silniční/železniční) ADR/RID :

14.1	Číslo OSN (UN) :	3264
14.2	Název pro zásilku:	LATKA ŽIRAVA, KAPALNÁ, KYSELA, ANORGANICKÁ, J.N. – CHLORID HLINITÝ - TEKUTÝ
14.3	Třída nebezpečnosti pro přepravu:	8
14.4	Obalová skupina	III
	Klasifikační kód	C1
	Kemlerův kód	80

	Bezpečnostní značka	
14.5	Nebezpečnost pro životní prostředí	Malé - viz. ODDÍL 12
14.6	Zvláštní bezpečnostní opatření pro uživatele	
14.7	Hromadná přeprava podle přílohy II MARPOL 73/78 a předpisu IBC	Není předpoklad přepravy po moři Žádné omezení pro tunely

ODDÍL 15	Informace o předpisech
15.1	Nařízení týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí / specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi
	<p>Nařízení (ES) č. 1907/2006, o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH) Nařízení (ES) č.453/2010 Nařízení (ES) č.1272/2008 o klasifikaci označování a balení látek a směsí (CLP) – Seznam harmonizované klasifikace Nařízení (ES) č. 790/2009 Směrnice 67/548/EHS (DSD), 1999/45/ES (DPD) Zákon č.185/2001Sb. o odpadech Zákon č. 245/2001Sb. o vodách Zákon č. 201/2012Sb. o ovzduší Zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně zdraví Zákon č. 262/2006 Sb. – zákoník práce Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů. Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR) ve znění č 8/2013 Sb.m.s.</p>
15.2	Posouzení chemické bezpečnosti
	Posouzení chemické bezpečnosti pro danou látku bylo provedeno

ODDÍL 16	Další informace
Význam zkratk, symbolů	
Eye Irrit. 2	Vážné podráždění očí (kategorie 2)
Metal.Corr.1	Korozivita pro kovy (kategorie 1)
PBT – perzistentní, bioakumulující se, toxický vPvB – vysoce perzistentní, vysoce se bioakumulující	
Podklady použité pro zpracování bezpečnostního listu	
Informace poskytnuté výrobcem	
Seznam R-vět, standardních vět o nebezpečnosti (H vět) , pokynů pro bezpečné zacházení (P vět) :	
R41	Nebezpečí vážného poškození očí
H318	Způsobuje vážné poškození očí
H290	Může být korozivní pro kovy

P280	Používejte ochranné rukavice/ochranný oděv/ochranné brýle/obličejový štít
P302+P352	PŘI STYKU S KÚŽÍ: Omyjte velkým množstvím vody a mýdla
P305+P351+P338	PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování

Pokyny týkající se školení pracovníků:

Pracovníci přicházející do styku s nebezpečnými chemickými látkami či přípravky musí mít přístup k údajům, které jsou uvedeny v tomto bezpečnostním listu a musí být s nimi prokazatelně seznámeni.

Osoba přepravující nebezpečné chemické látky a přípravky musí být seznámena s pokyny pro případ nehody v souladu s předpisy o přepravě nebezpečných věcí ve smyslu ADR/RID.

Informace obsažené v tomto bezpečnostním listu představují v současné době platné údaje a nevhodnější postupy pro používání a zacházení s touto látkou v běžných podmínkách. Jakékoli jiné používání nebo zacházení s touto látkou, které není v souladu s údaji tohoto Bezpečnostního listu, vylučuje odpovědnost za vady, resp. škodu, za kterou by jinak odpovídal výrobce, dovozce nebo prodejce.

Změny provedené při revizi bezpečnostního listu:

Důvod změny: nová legislativa

Nařízení ES č. 1907/2006/ES – REACH

Nařízení ES č. 1278/2008, 790/2009 - CLP

Úprava ve smyslu registračního Dossieru